

Búnquer de La Musclera 2

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Platja de La Musclera
Emplaçament Litoral

Coordenades:

Latitud: 41.572665751144
Longitud: 2.5382575392723
UTM Est (X): 461505
UTM Nord (Y): 4602435

Classificació

Número de fitxa 08006 - 117
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1937
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Es troba colgat de sorra.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ministerio de Defensa (Paseo de la Castellana, 109 28071 - Madrid - España)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 22/12/2022 - 18:42

Descripció

Un dels dos búnquers d'aquesta zona, a la mateixa platja de la Musclera, i integrat a la roca granítica. En un article publicat per un grup d'Arenys (Grup de búnquers, 2008) es descriu aquest búnquer.

És més petit que el búnquer Musclera 1, si bé les seves característiques tipològiques, el material utilitzat i la finalitat d'aquest tipus de construcció són similars. Hi trobem el mateix número d'obertures: una porta situada a la part E (1,72 x 0,61 m), una gran obertura a la zona O, i dues petites finestres a la part SE. A la part superior de la cambra central trobem un petit grup de pedres, unides amb morter. El resultat buscat és una mena de simbiosi entre l'aflorament de roca granítica i l'estructura, per fer passar desapercebuda aquesta última als possibles atacants. A la seva part davantera, un mur s'adossa a un entrant, que feia la roca.

L'interior és similar a l'anterior, però en estar mig colgat de terra no permet obtenir-ne totes les dades (número d'escalas, existència o no de tarima de fusta a la cambra central, etc.).

Observacions:

A la zona de la platja de la Musclera es troba un grup de dos búnquers (números 1 i 2) o fortins, més o menys accessibles segons l'època de l'any i l'existència o absència de sorra. Es troben protegint el túnel sud del ferrocarril. Un altre grup es troba a la zona del Cavió, on hi ha el segon túnel del ferrocarril.

Les pedres provenen de la zona de la Torre dels Encantats, on es troben les restes d'un poblat ibèric.

Història

La primera vegada que es posava damunt la taula la necessitat de documentar i estudiar les estructures defensives de la costa del Maresme de la Guerra Civil espanyola (1936-1939) fou l'any 1998 (Montlló, Jordi i Alay, Joan Carles, 1998). Anteriorment, als anys 80 del segle XX, Joan Carles Alay, ja havia començat a documentar gràficament aquests elements. En aquest article ja es planteja la qüestió de la construcció dels fortins i es posen exemples documentals i testimonis entrevistats que parlen de la participació de civils; però també de soldats. En un document del Consell Municipal de Premià de Mar, s'insta «a tots els ciutadans compresos en la mobilització general últimament decretada, que per imperatius de necessitat de guerra i defensa es trobaven en l'obligació ineludible de complir una o varies jornades de treball de sis hores cada una quan així fossin requerits, mitjançant la presentació d'una tarja numerada, la qual es deurà entregar a petició de qualsevol dels companys que formen la Comissió, a l'efecte de que se li avaluï degudament quant estigui complint la jornada».

Montlló i Alay (op. cit. 1998) també expliquen el testimoni de Josep Arbiell i Ribera, reclutat per quintes a l'exèrcit republicà i destinat a Mataró, en el cos d'artillers. Es comenta que destinaven soldats a la construcció de búnquers, juntament amb voluntaris civils, sobretot de la CNT. El cos de guàrdia on estava destinat era la Torre dels Encantats, i el quarter a l'Hotel Titus. Un altre testimoni de Caldes d'Estrac comenta que el seu pare, Buenaventura Sobirà Salvanà, conegut com el menut de can Collet, feia de paleta a Caldetes i que va participar en la construcció dels búnquers de Caldetes i també en algunes poblacions veïnes.

L'any 2012, Josep Clarà publica un treball de síntesi sobre la situació dels búnquers a la costa catalana. I, l'any següent, es defensa una tesi doctoral sobre el tema (Adrián Cabezas, 2013).

Bibliografia

ALAY, Joan Carles i MONTLLÓ, Jordi (2013). Les fortificacions de la Guerra Civil espanyola a Premià de Mar: els anys passen per a tothom. *Sessió d'Estudis Mataronins*, 2013, Núm. 29, p. 13, <https://raco.cat/index.php/SessioEstudisMataronins/article/view/271089>

AMAT I TEIXIDÓ, Jordi (2011). El búnquer a la platja de les dunes de Santa Susana (1938). *Sessió d'Estudis Mataronins*, 2011, Núm. 27, p. 29-31, <https://raco.cat/index.php/SessioEstudisMataronins/article/view/250217>

AMAT I TEIXIDÓ, Jordi (2014). *Retalls de la Guerra Civil al Maresme (1936-1939)*. Canet de Mar: Edicions els 2 pins.

BRUGUERA I RIERA, Ramon (2015). La recuperació del búnquer de la platja del Cavaíó (Arenys de Mar). *Trobada d'Entitats de Recerca Local i Comarcal del Maresme*, 2015, Núm. 9, p. 191-197, <https://raco.cat/index.php/TrobadaMaresme/article/view/314833>.

CABEZAS SÁNCHEZ, Adrián (2013). La defensa de la costa a Catalunya durant la Guerra Civil (1936-1939), tesi doctoral disponible a <<https://www.tdx.cat/handle/10803/129446>>

CABEZAS SÁNCHEZ, Adrián et alii (2019). Enemic a la vista. La defensa de la costa del Maresme (1936-1939). Arenys de Mar: Ajuntament d'Arenys de Mar. <https://museu.arenysdemar.cat/ca/publicacions/publicaci%C3%B3-d'exposicions-enemic-la-vista-la-defensa-de-la-costa-del-maresme-1936-1939>

CLARA, Josep (2012) *Els búnquers de la Costa Catalana, Patrimoni militar en temps de guerra (1936 – 1939)*. Col·lecció Camí Ral, 35. Barcelona: Editorial Dalmau.

GRUP BÚNQUERS ARENYS (2009). «Els búnquers de la platja de la Musclera* (Arenys de Mar)». *Sessió d'Estudis Mataronins*, 2009, Núm. 25, p. 63-79, <https://raco.cat/index.php/SessioEstudisMataronins/article/view/179381>

GRUP BÚNQUERS ARENYS (2010). «Els búnquers del Cavaíó (Arenys de Mar)». *Sessió d'Estudis Mataronins*, Núm. 26, p. 203-217, <https://raco.cat/index.php/SessioEstudisMataronins/article/view/223899>

GRUP BÚNQUERS ARENYS (2011). «Els búnquers de la Torre dels Encantats.» *Sessió d'Estudis Mataronins*, 2011, Núm. 27, p. 33-35, <https://raco.cat/index.php/SessioEstudisMataronins/article/view/250218>

MONTLLÓ BOLART, Jordi; ALAY, Joan Carles (1998). «Els búnquers del litoral del Maresme. Un element patrimonial a punt de desaparèixer». *Sessió d'Estudis Mataronins*, 1998, Núm. 15, p. 33-36, <https://raco.cat/index.php/SessioEstudisMataronins/article/view/113302>.

Enllaços d'interès:

[Article del Punt / Avui](#)

[Sota les bombes. Escenaris de la Guerra Civil a Arenys de Mar](#)

[Grup de búnquers d'Arenys de Mar](#)

